

Observații privind Criteriile de eligibilitate și selecție SDL 2023-2027

Nr. Crt.	Capitolul/punctul din document	Conținutul și formularea din documentul consultativ	Observații și propuneri	Justificări
1.	1.1 Structura SDL respectă modelul-cadru	1.1.3 Organizarea viitorului GAL: nr. de angajați/voluntari. La nivelul GAL vor fi angajate minimum 3 persoane cu CIM de minimum 4 ore/zi în intervalul orar 8-17	Funcțiile obligatorii de management, evaluare și monitorizare trebuie completate cu managementul financiar, relația cu potențialii beneficiari (animarea teritoriului). În acest context nu se precizează dacă managementul financiar este externalizat, întrucât este nevoie de întocmirea DCP –urilor, inventarii, achiziții, etc. Propunerea este de minimum 4 persoane, din care cel puțin managerul de proiect/DE ar trebui să aibă un CIM cu 8 h/zi. În fapt depinde de cum este perceput GAL-ul: -un beneficiar al unei finanțări - o ”instituție” cu un orar de funcționare și cele 5 forme de management În primul caz beneficiarul poate fi o firmă de consultanță care asigură implementarea unui proiect. În cel de-al doilea GAL-ul este o instituție care prin implementarea unui SDL contribuie la dezvoltarea unui teritoriu(din punct de vedere economic, social, etc) conform programului LEADR din Plan Național Strategic.	Dacă se ia în considerare ca numai pe fișa de evaluare sunt 3 semnături(manager, expert1, expert2), propunerea cu minimum 3 angajați este corectă. Însă la nivelul GAL-ului activitățile desfășurate sunt mult mai diverse. În practică colaborările cu instituțiile CRFIR, OJFIR, presupun asigurarea unei corespondențe care să fie adaptată programului 8-17 al angajaților acestora. Întrebare: cine din cele 3 persoane vor trebui să dea răspunsurile solicitate și care ar fi intervalul orar în care acestea ar trebui să fie la serviciu? Altfel spus CRFIR-ul, OJFIR-ul în ce interval orar va trebui să i-a legătura cu personalul angajat la GAL pentru diverse informații?
2.	Principii și criterii de selecție 1.Calitatea parteneriatului	1.1 Gradul de reprezentare a mediului privat și a societății civile (inclusiv	Nu există nici o justificare pentru stabilirea procentului mai mare de 75%	Procentul favorizează GAL-urile ale căror parteneriate cuprind

		persoane fizice relevante) este mai mare de 75% 1.2 Gradul de reprezentare a mediului privat și a societății civile (inclusiv persoane fizice relevante) este între 60% și 75%	Este cunoscut faptul că cerințele programului LEADER impun un procent mai mare de 51% ca reprezentare în parteneriat a mediului privat și al societății civile. Propunerea este renunțarea la criteriul 1.1 și adoptarea ca și criteriu procentele cuprinse între 60% și 75% în favoarea criteriului 1.2 sau după caz modificarea procentelor după cum urmează: 1.1 Gradul de reprezentare a mediului privat și a societății civile (inclusiv persoane fizice relevante) este între 60%-75% 1.2 Gradul de reprezentare a mediului privat și a societății civile (inclusiv persoane fizice relevante) este între 51% și 60%	teritoriile unui număr de 4 până la 10 UAT-uri. În situația GAL-urilor ce reunesc teritorii a mai mult de 10 UAT-uri procentul impus are ca și rezultat un minimum de 55 parteneri, iar cele cu peste 20 UAT-uri mai mult de 100 de parteneri. Acest lucru creează suficiente probleme managementului organizațional (începând cu condiția de cvorum) și terminând cu cea de luare a deciziilor. Înțelegem temerea ca în cazul GAL-urilor cu 4-5 UAT-uri acestea să nu se transforme în GAL-uri ale unor firme de consultanță, dar cu siguranță că există soluții pentru a fi preîntâmpinate aceste probleme prin alte mijloace. Nu trebuie ca GAL-urile de dimensiuni mari să se confrunte cu încă o problemă în funcționarea lor din cauza unor excepții.
3.	Principii și criterii de selecție 1. Calitatea parteneriatului	1.3 Parteneriatul cuprinde cel puțin o organizație ce reprezintă interesele unei minorități (cu excepția minorității rome), relevantă pentru teritoriu 1.4 Parteneriatul cuprinde cel puțin o formă asociativă ce reprezintă interesele femeilor, tinerilor, copiilor, persoanelor în vârstă, celor care susțin protecția mediului, drepturile omului. 1.5 Parteneriatul cuprinde cel puțin o formă asociativă ce reprezintă interesele minorității rome	Propunerea pentru cele două criterii care se referă la minorități este cumularea celor două criterii 1.3 și 1.5 și formularea ar fi: 1.3 Parteneriatul cuprinde cel puțin o organizație care reprezintă interesele unei minorități din teritoriul GAL. Cele două criterii 1.4 și 1.6 se referă la grupurile vulnerabile și prin urmare acestea ar trebui cumulate într-un singur criteriu. 1.4 Parteneriatul cuprinde cel puțin o formă asociativă ce reprezintă interesele grupurilor vulnerabile (femei, copii, persoane în vârstă , persoane cu	În sociologie o minoritate este un subgrup care formează mai puțin de jumătate din populație. Dacă referința este la nivelul național atunci împărțirea pe minorități este corectă. Nu suntem însă în posesia unor statistici privind populația română din unele UAT-uri ce formează un teritoriu GAL dar nu excludem posibilitatea ca local procentele să fie inversate. În acest caz într-un UAT poate activa

		1.6 Parteneriatul cuprinde cel puțin o formă asociativă ce reprezintă interesele grupurilor vulnerabile (emigranți, refugiați, persoane cu dizabilități, persoane victime ale adicțiilor sau ale violenței etc.) 1.8 Parteneriatul are în componență tineri sau femei (min. 30% una dintre categorii)	dizabilități, emigranții, refugiații, persoane victime ale adicțiilor sau ale violenței). 1.5 Parteneriatul cuprinde cel puțin o formă asociativă ce reprezintă interesele unei organizații de mediu. Propunerea este de renunțare la minimum 30% pentru una din categorii	o asociație a românilor (minoritari). În plus separarea minorității rome și alte minorități, ar putea fi considerată ca măsură de segregare ceea ce nu este de dorit. În opinia noastră nu înțelegem de ce sunt relevante pentru teritoriul GAL organizațiile de emigranți și refugiați. Relația lor devine relevantă în raport cu statul român și nu cu teritoriul GAL. Ținând cont de prioritatea climă/mediu opinia noastră este că o organizație de mediu poate contribui mai mult la obiectivele de mediu din teritoriu, în comparație cu ONG-urile de la pct.1.4 al cărui obiectiv este susținerea mediului. Includerea unui procent minim favorizează GAL-urile cu 4-5 UAT-uri, în care 30% ar însemna 20/30/40 de reprezentanți dintr-o categorie, ceea ce evident are ca rezultat neacordarea unui punctaj la acest criteriu.
4.	Principii și criterii de selecție 3.Performanța/ experiența anterioară a GAL-urilor	3.1 GAL-urile au experiență în implementarea LEADER 2014-2020 3.2 GAL-urile au fost beneficiari în cadrul măsurilor din SDL 3.3 GAL-urile au implementat proiecte de cooperare în cadrul sub-măsurii 19.3	O primă observație este că la criteriile 3.1, 3.2, 3.3 și 3.4 evaluatorul ar putea aprecia conform formularului de evaluare cu DA sau NU.	În opinia noastră se aplică procente atunci când este vorba de criterii calitative iar la criteriile ce pot fi exprimate cantitativ se acceptă formulări descriptive.

		3.4 GAL-urile au accesat alte fonduri	Analiza de ansamblu a performanței GAL-ului poate fi făcută ca un sistem grilă așa cum a fost precizat mai sus. O abordare scolastică în care se ține cont de importanța punctului 3 și care reflectă performanța în implementarea SDL-ului 2014-2020 ar trebui făcută prin raportarea la măsura 19 a programului LEADER respectiv submăsurile 19.2, 19.3, 19.4 3.1 Submăsura 19.2 are două componente: -Prima reprezintă comparația bugetului contractat raportat la valoarea totală a SDL-ului (idem pentru absorbție/valoarea totală a SDL-ului) -Cea de-a doua componentă reprezintă performanța înregistrată în atingerea obiectivelor specifice din regulament/PNDR 2014-2020 (măsurilor din SDL) pentru care există prevăzuți indicatori (ex: numărul exploatațiilor sprijinite, numărul proiectelor implementate de către UAT-uri, numărul locurilor de muncă nou create și aici pot intervenii procentele pentru că au existat punctaje în aprecierea SDL-ului). 3.2 și 3.4 Trebuie clarificată exprimarea (dacă are legătură cu P.O.C.U 5.2, dar atenție nu existau prevederi referitoare în SDL) 3.3. Submăsura 19.3 În SDL GAL-urile au precizat intenția de cooperare, prin urmare la acest criteriu răspunsul poate fi DA sau NU. Propunere: Introducerea unui nou criteriu 3.5 care se raportează la submăsura 19.4 3.5 Introducerea noului criteriu este foarte relevantă deoarece acesta reflectă modul în care a funcționat echipa de implementare a GAL-ului. Precizăm că în capitolul 9 Organizarea și funcționarea GAL-ului, dimensionarea cu personal a GAL-ului (organigrama) a fost punctată cu ocazia criteriilor de selecție aplicate la acel moment. Punctajul maxim acordat a prevăzut un număr minim de 4 angajați cu normă fracționată 4h/zi, prin urmare trebuie verificat dacă la data depunerii noii strategii organigrama GAL-ului este respectată conform prevederilor din SDL. În opinia noastră este foarte important pentru că ea dovedește capacitatea GAL-ului de a implementa viitoarea strategie.	
5.	Principii și criterii de selecție 4.Calitatea Strategiei de Dezvoltare Locală	4.1 Includerea abordării Smart Village-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor 4.2 Includerea a cel puțin unei intervenții care vizează implementarea proiectelor de tip umbrelă-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor	Propunerea este eliminarea minimului procentual de 15% din alocarea FEADR destinată tuturor intervențiilor. 4.2 Clarificarea intervenției ce vizează implementarea proiectelor de tip umbrelă	Logica intervențiilor (măsurilor propuse în SDL) are la bază o activitate de animare (de consultare a stakeholders din comunitățile teritoriului GAL), măsurile propuse (intervențiilor) fiind în concordanță cu nevoile sau/și cu tendințe de dezvoltare.

		4.3 Includerea intervențiilor care finanțează proiecte colective-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor 4.4 Includerea intervențiilor care finanțează proiecte cu beneficii comunitare în domeniul social sau al sănătății-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor 4.5 Includerea intervențiilor care finanțează proiecte care vizează schemele de calitate-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor 4.6 Includerea intervențiilor care finanțează proiecte care vizează schemele de calitate-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor 4.7 Includerea intervențiilor care finanțează proiecte cu scop economic ale căror beneficiarii direcți sunt femei sau tineri(minimum 30 de ani)-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor 4.8 Includerea intervențiilor care finanțează proiecte care vizează acțiuni de mediu climă și/sau ecarnisaj-minimum 15% din alocarea FEADR destinată intervențiilor		Stabilirea unor procente poate genera devieri de la o structură clară a logicii de intervenție a strategiei purtând acedita ideea că strategia este un cadru rigid. Afirmatia este susținută de repetarea procentului de 15%. În plus datorită duratei de implementare ar trebui să se țină cont de eventualele schimbări în ceea ce privește premisele pe care s-a bazat logica de intervenție și elementele de context local. În fine cum se mai justifică abordarea bottom-up ca element inovativ specifică doar programului LEADR.
6.	Alocarea financiară a SDL și asigurarea unui grad de calitate ridicat al strategiilor de dezvoltare locală	-300 mil. euro va fi repartizată proporțional cu suprafața și populația aferentă teritoriului eligibil LEADER (respectiv 50% populație și 50% teritoriu). Astfel, va fi stabilită o valoare/km² și o valoare/loc, care va fi baza stabilirii alocării financiare a unei Strategii de Dezvoltare Locală.	Suma alocată pentru populație și teritoriu reprezintă 60% din valoarea totală a alocării Suma alocată gradului de calitate al SDL-ului reprezintă 40% din valoarea totală a alocării.	Împărțirea celor 500 mil. euro nu ține cont de faptul că: -cele două criterii populație și suprafață sunt măsurabile(criterii obiective). -criteriul gradului de calitate al strategiei cu implicații asupra

		-200 mil. euro va fi împărțită GAL-urilor care ating un grad de calitate al Strategiei, determinat pe baza obținerii de unități de bonusare.	Propunere: Creșterea alocării ce va fi repartizată proporțional cu suprafața și populația aferentă teritoriului LEADER de la 300 mil. euro la 450 mil. euro.	calculului unităților de bonusare este unul subiectiv.
7.	Evaluarea intermediară a GAL-urilor	La sfârșitul anului 2025 se va realiza o evaluare intermediară a GAL-urilor în baza căreia fondurile vor fi redistribuite între GAL-uri, în funcție de performanță. Criteriile evaluate sunt: -Intervențiile pentru care au obținut punctaj au fost lansate și a fost selectat cel puțin un proiect. -Gradul de lansare al tuturor investițiilor înregistrează un procent de minimum 70% din totalul măsurilor din SDL. -Gradul de realizare al tuturor indicatorilor înregistrează un decalaj mai mic de 25% față de obiectivul de etapă aferent pentru exercițiul financiar 2025 planificat în planul de acțiune.	Propunerea: Reformularea evaluării intermediare a GAL-urilor în contextual observațiilor facute anterior.	